

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 52) รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ซึ่งมีพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายในการบริหารประเทศด้านสังคม คือ จะมุ่งมั่นสร้างสังคมเข้มแข็งให้คนไทยอยู่เย็นเป็นสุข อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานของคุณธรรมด้านการศึกษา จะเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ (คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี, พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์, 2549 : 18) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดกลยุทธ์ จุดเน้น และแนวทางการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 รองรับด้านคุณธรรม จริยธรรมไว้เป็นกลยุทธ์แรกในการพัฒนา คือ เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิธีประชาธิปไตย ขณะเดียวกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้นำกลยุทธ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาแปลงเป็นนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยได้จัดทำกลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนในสังกัดเพื่อมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษาเป็นแนวทางเดียวกัน และประสานขอความร่วมมือให้โรงเรียนดำเนินกิจกรรม ให้บรรลุผลสำเร็จต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2, 2550 : 6)

ในอดีตที่ผ่านมาการปฏิรูปการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ ไม่บรรลุจุดมุ่งหมายสำคัญที่ตั้งเป้าหมายไว้ คือ สร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ ประเวศ วะสี (2544 : 5) ปัญหาสำคัญของระบบการศึกษาไทยคือ ด้านคุณภาพการศึกษาถือเป็นปัญหาที่วิกฤตปัญหาหนึ่งที่จะต้องรีบแก้ไข โดยเฉพาะประชากรในวัยที่มีอายุระหว่าง 12 ถึง 17 ปี อยู่ระหว่างการเรียนในระดับมัธยมศึกษา เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง

ของวุฒิภาวะมากที่สุด อยู่ระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ มีความอยากรู้ อยากเด่น
 อยากดัง อยากแสดง มีอารมณ์ร้อนแรงและอ่อนไหว พร้อมทั้งจะถูกชักนำไปได้ทั้งทางดี
 และทางเลว หากได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาดีก่อนเข้าสู่วัยรุ่น พ่อแม่ผู้ปกครองและครูเข้าใจ
 ธรรมชาติแห่งวัยเด็กก็จะผ่านความสับสน วุ่นวาย เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ได้อย่างปลอดภัย สำเร็จ
 สมหวังในการดำเนินชีวิต (สุพัตรา สุภาพ. 2536 : 21) ดังนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงเป็น
 สถาบันที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนวัยรุ่น เป็นแหล่งพัฒนาการทุกด้าน และมีหน้าที่ในการจัด
 ประสบการณ์ให้กับวัยรุ่น โดยตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หากผู้บริหาร ครู เพื่อน และ
 บุคลากรอื่น ๆ ขาดความสนใจ ขาดความช่วยเหลือในทางที่ถูกต้อง ย่อมก่อให้เกิดพฤติกรรม
 ไม่ถูกต้อง ขาดการแก้ไขได้ สอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ พงษ์สุชา (2546 : 93) ที่กล่าวว่าสภาพ
 สังคมในปัจจุบันน่าเป็นห่วงมาก เพราะมีความเสื่อมถอยทางคุณธรรม จริยธรรม ปัญหา
 ยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม การลักขโมย การคอร์รัปชัน โรคนอกใจ การล่าสัตว์ทางเพศ
 จากทุกเพศทุกวัย ทุกวงการ จนเกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนในสังคมอย่างมาก
 ทั้งทางบวก และทางลบ

การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบันในทุก ๆ ด้าน ทำให้คนบางส่วนเห็นแก่ตัว
 มากขึ้นจนยอมใช้ทุกวิถีทางในการแสวงหาผลประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงหลักจริยธรรม
 บุคคลบางส่วนมีความย่อหย่อนทางการยอมรับในการนำจริยธรรมมาเป็นแนวทางการ
 ประพฤติปฏิบัติ ทำให้เกิดปัญหาสังคมสืบเนื่องนานาประการ อีกทั้งการพัฒนาจริยธรรม
 ในสังคมปัจจุบันยังขาดการจัดระเบียบที่ชัดเจนทั้งภาคความรู้ และภาคปฏิบัติ นักการศึกษา
 บางส่วน ตั้งระดับของการอบรม สั่งสอนไว้สูงเกินไปยากต่อการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
 (ถลอง จระระ. 2547 : 113) การเรียนการสอนคุณธรรมที่ผ่านมานั้นคนกลุ่มหนึ่งมองว่าเป็นเรื่อง
 ของวิชาเฉพาะ คนไม่เกี่ยวข้องไม่ต้องสอน แต่แท้จริงแล้วการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นั้น
 เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ทั้งปวง ถ้าเด็กไม่สามารถปลดปล่อยความทุกข์ระทมที่กระหน่ำตัว
 เด็กได้ เด็กก็ไม่มีสติปัญญา ไม่มีสมาธิในการเรียนอย่างอื่นได้ ครูทุกคนสามารถทำให้เด็ก มี
 จิตใจเบิกบาน มีจิตใจผ่องแผ้ว เด็กก็สามารถเรียนรู้ได้อย่างอื่นได้ แต่จะหาอะไรที่จะช่วยชี้แนะ
 ปลุกฝังให้ครูทุกคนเกิดความตระหนัก เกิดความรับผิดชอบในบทบาทอันสำคัญยิ่งที่จะพัฒนา
 เด็กในด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม (เกษมา วรวรรณ ณ อรุณยา. 2541 : 212)

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในสถาบันการศึกษา เป็นการปลูกเร้า บำรุงคนให้มี
 คุณภาพในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ของมนุษยชน ถือเป็น
 ภาระที่ต้องสอนตามชั่วโมง ที่สามารถเปลี่ยนแปลงค่านิยมพื้นฐานให้มุ่งสู่ทิศทางซึ่งสอดคล้อง

กับหลักคุณธรรม จริยธรรมได้ แต่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมในสังคมไม่สามารถทำได้ง่าย เพราะมีพื้นฐานรองรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลประโยชน์ของกลุ่มคนเล็กเช่นปัจจุบัน (พยุหศักดิ์ จันทร์สุรินทร์. 2541 : 4) ปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมจึงเป็นปัญหาใหญ่ และเป็นต้นเหตุของปัญหาอื่น ๆ แม้ว่าจริยธรรมในเมืองไทยนั้นจะได้รับความสนใจ และมีผู้เห็นความสำคัญมาโดยตลอด พร้อมกับการศึกษาในด้านอื่นก็ตาม แต่กลับไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งยังมีแนวโน้มว่าเยาวชนวัยเรียนจำนวนไม่น้อยมีคุณลักษณะอันไม่เหมาะสม กลับมีพฤติกรรมก่อให้เกิดปัญหาและความเดือดร้อนแก่สังคมเพิ่มขึ้นอีกด้วย (พูนทรัพย์ จันทร์พันธ์. 2542 : 253-255) สาเหตุมีหลายประการและได้มีผู้ที่ชี้ให้เห็นสาเหตุของปัญหาทางจริยธรรมไว้ ดังนี้คือ เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจการเปลี่ยนแปลงทางด้านเจตคติ และการดำเนิน ชีวิต การมีจิตใจที่ห่างเหินศาสนา และคุณธรรม ความบกพร่องของการให้การศึกษา และการขาดความรู้ความเข้าใจในปรมัตถธรรม (ฉลอง จະระ. 2547 : 114) ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ สังคมไทยเรานำเอาแนวทางการดำเนินชีวิตแบบตะวันตก (Western Civilization) มาใช้ ซึ่งมีลักษณะวัตถุนิยม บริโภคนิยม เงินนิยม เป็นการพัฒนาตามกระแสหลัก คือ ความรู้-อำนาจ-เงิน ผลตามมามีเป็นการทำลายวัฒนธรรม และจิตวิญญาณของคน (ประเวศ ะสี. 2544 : 36) แนวทางในการแก้ไขปัญหายจริยธรรม คือ การแสวงหาและกำหนดจริยธรรมในการพัฒนาเสียใหม่ ทำการปรับปรุงการสอนจริยธรรมในโรงเรียน การกำหนดผู้รับผิดชอบในการถ่ายทอดวัฒนธรรม นอกจากนั้น ยังมีแนวทางแก้ปัญหาคด้วยวิธีอื่นอีก เช่น อาศัยหลักธรรมทางศาสนา สื่อมวลชน และสิ่งที่มองข้ามไม่ได้คือการประพฤตินของครูในสถาบันทุกระดับ จะต้องวางตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีสมกับคำว่า “แม่พิมพ์ของชาติ” ซึ่งถ้าทุกฝ่ายร่วมมือกันแล้ว ย่อมจะทำให้ปัญหาด้านจริยธรรมลดลงแน่นอน(พูนทรัพย์ จันทร์พันธ์. 2542 : 244-245)

สถาบันการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอิทธิพลมากต่อการพัฒนาการของเยาวชนที่กำลังย่างเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งประสบการณ์ของเยาวชนอาจมีลักษณะเป็นคาบสองคม คือ ถ้าครูดำเนินการสอนเหมาะสมก็สามารถเสริมสร้างลักษณะที่ดีงามในตัวผู้เรียนได้มาก แต่ถ้าจัดการไม่ดีก็จะทำให้ผู้เรียนมีจิตใจที่เสื่อมถอยลง และเกิดปัญหาที่แก้ยากติดตามไปในอนาคต มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เป็นภัยต่อเด็กอย่างยิ่ง จึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการป้องกัน แก้ไข และเสริมสร้างสิ่งที่ดีเพื่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกิดขึ้นกับเด็ก และคงอยู่กับสังคมสืบไป

สภาพปัจจุบันโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก มีหลักการบริหารยึดตามมาตรฐานการศึกษา โดยเฉพาะมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก เพราะเป็นพื้นฐานในการปลูกฝังความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน โดยยึดคำขวัญของโรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ ในการจัดกิจกรรมคือ รักย์ศักดิ์ศรี มีคุณธรรม นำวิชาการ สืบสานงานพระราชดำริ (กองการมัธยมศึกษา. 2540 : 3-4) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบัน นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด ภายใต้การตรวจสอบคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก ปีการศึกษา 2546 พบว่า คุณภาพด้านผู้เรียนของโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก มีภาพรวมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 2.64) (สมศ. 2546 : ค) และผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ปีการศึกษา 2549 ระหว่างวันที่ 26-28 ธันวาคม 2549 ที่ผ่านมา โรงเรียนผ่านการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.47) (สมศ. 2549 : 28) แต่เมื่อตรวจสอบตัวบ่งชี้และการเสนอแนะของคณะกรรมการประเมิน พบว่า มีจุดที่ควรพัฒนาในมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ การประหยัด การออม การดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การแต่งกาย เน้นการใช้ห้องจริยธรรมเป็นห้อง “ปฏิบัติธรรม” ตามหลักพระพุทธศาสนา มาตรฐานที่ไม่ได้รับการรับรอง (คืออยู่ในระดับพอใช้) ในการประเมินภายนอก รอบสอง ได้แก่ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์ และอิงสถานศึกษาเท่ากับ 1.80 โดยผลสัมฤทธิ์ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษาดำกว่าเกณฑ์ ข้อเสนอแนะคือ ควรพัฒนาความสามารถทางวิชาการ เน้นแหล่งเรียนรู้ภายใน และนอกสถานศึกษา

ผลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะครูของโรงเรียน โดยมีการสรุปรายงานสภาพปัจจุบัน ปัญหาของนักเรียน โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหลายประการ ได้แก่ การไม่รู้จักรักการเก็บออม การไม่รู้จักรักการประหยัดใช้ทรัพย์สินทั้งส่วนตัว และส่วนรวม ไม่สนใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ไม่สนใจสืบค้นข้อมูลทางเทคโนโลยี เข้า-ออกห้องเรียนไม่ตรงตามกำหนดเวลาพักผ่อนการส่งงานครู แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ทั้งการปักป้ายบนอกเสื้อ การไว้ทรงผม สวมรองเท้าไม่ถูกระเบียบ เก็บของได้

ไม่คืนเจ้าของ ชอบทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน ชอบ โทกเพื่อขอเงินผู้ปกครอง ไปใช้ในสิ่งที่
ไม่จำเป็นต่อการเรียน ไปโรงเรียนไม่ทันแถวเคารพธงชาติ และไม่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม
หน้าเสาธง เป็นต้น ทางโรงเรียนพยายามประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน
แต่ทัศนคติของท่านเหล่านั้นถือว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียนในการแก้ไขปัญหา จึงมีความจำเป็น
ที่โรงเรียนจะต้องหากกลยุทธ์มาแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อหารูปแบบที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหา

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนจึงตระหนักและถือเป็นภาระที่จะต้องสร้าง
ความเจริญงอกงาม โดยการกำกับติดตาม และเพิ่มขึ้นขั้นตอนการบริหารจัดการด้านการ
เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อส่งผลต่อ
องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ทางวิชาการ เพราะหากโรงเรียนสามารถปรับพฤติกรรมด้าน
การมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนให้บรรลุเป้าหมาย ย่อมส่งผล
ต่อการจัดการเรียนการสอนของครูได้ง่ายขึ้น และส่งผลต่อบรรยากาศในโรงเรียนโดยรวมดีขึ้น
เป็นที่ชื่นชมของชุมชนด้วย

แนวทางในการดำเนินการผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน
จึงมีความสนใจที่จะเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน
ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้านการประหยัดและออม ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้าน
การมีวินัยด้านความซื่อสัตย์ และด้านความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของคนไทย
ที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก โดยใช้กลยุทธ์ตามโครงการการเสริมสร้าง
คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนปอพานพิทยาคม
รัชมังคลาภิเษก มาเป็นกรอบในการดำเนินการ ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาเป็นเครื่องมือ
ในการดำเนินการ ซึ่งจะผสมผสานอยู่ในกระบวนการการบริหารและการจัดกิจกรรมของครู
ในโรงเรียน เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนทุกขั้นตอน โดยหวังว่านักเรียน
จะมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนช่วงชั้น
ที่ 3-4 โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก

คำถามการวิจัย

1. คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก มีสภาพเป็นอย่างไร
2. จะเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์แก่นักเรียนได้อย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดของ นางชนิสรา ดวงบุบผา ผู้อำนวยการ โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งจัดทำรายงาน การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามมาตรฐานด้านผู้เรียน 9 มาตรฐาน ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวม 18 กิจกรรม ของโรงเรียน นาเชือกพิทยาสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 มาเป็นแนวทาง ในการสังเคราะห์ให้เหมาะสมกับบริบทและกรอบในการวิจัย ดังนี้คือ

ผลสะท้อนกลับ

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยกับคณะครูในโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังกลาภิเษก จำนวน 16 คน
2. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชคลาภิเษก จำนวน 72 คน
3. ระยะเวลาที่ทำการศึกษา และทดลองใช้ เริ่มตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550
4. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่
  - 4.1 ด้านการมีวินัย ได้แก่ การแต่งกายถูกระเบียบ ของโรงเรียนตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า
  - 4.2 ด้านความรับผิดชอบ ได้แก่ การไปโรงเรียนทันเช้าแถวเคารพธงชาติ
  - 4.3 ด้านการประหยัดและออม ได้แก่ การฝากเงินในโครงการธนาคารโรงเรียน การประหยัดใช้สิ่งของ และการรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน
  - 4.4 ด้านความขยันหมั่นเพียร ได้แก่ การเข้าเรียนเป็นประจำ การร่วมกิจกรรม คณะครูสอน ความสนใจแสวงหาความรู้จากสื่อ เทคโนโลยี
  - 4.5 ด้านความซื่อสัตย์ ได้แก่ การไม่ลักขโมย การเก็บของได้ให้คืนเจ้าของ และการส่งงานครูตรงตามกำหนดเวลา
5. กลยุทธ์การพัฒนา โดยจัดทำโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังกลาภิเษก ลงในแผนปฏิบัติการประจำปี และกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาตามตัวชี้วัด 5 ด้าน
6. ประเมินผลการพัฒนา โดยประเมินระหว่างการจัดกิจกรรม และเมื่อสิ้นสุดโครงการโดยใช้แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น แบบบันทึกพฤติกรรม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินผลการพัฒนา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีโดยการปลูกฝัง เป็นสิ่งที่ทำได้ด้วยการแนะนำ พร่ำสอน โดยคณะครู โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังกลาภิเษก

2. จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมอันดีงามของนักเรียนโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ที่ควรประพฤติและปฏิบัติที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เสียหาย คือทำในสิ่งดี
3. ค่านิยมที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่บ่งบอกถึงคุณภาพของนักเรียน โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก เป็นไปตามค่านิยมที่พึงประสงค์ของโรงเรียน ชุมชน และสังคม
4. การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ หมายถึง การจัด กิจกรรมตามโครงการเพื่อให้บังเกิดผลดี ในสิ่งที่โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก กำหนด ใน 5 ด้าน คือ ด้านการมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านการประหยัดและออม ด้านความขยันหมั่นเพียร และด้านความซื่อสัตย์
5. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางด้าน การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือการวิจัยทั่วไป อาจเป็นผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้อยู่ในตำแหน่งทางการบริหารอื่น ๆ รวมทั้งนักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา
6. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนปอพาน พิทยาคม รัชมังคลาภิเษก รวมทั้งรองผู้อำนวยการโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก
7. ครู หมายถึง ผู้กำลังทำการสอนในโรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ปีการศึกษา 2550
8. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่กำลังเรียนใน โรงเรียนปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ปีการศึกษา 2550 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา จำนวน 72 คน
9. มาตรฐานการศึกษาของชาติ หมายถึง มาตรฐานที่กำหนดโดยสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอก ใน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะ ของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองไทย และพลโลก มาตรฐานที่ 2 แนวการจัด การศึกษา มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ ซึ่งโรงเรียน ปอพานพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ได้คัดเลือกกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการดำเนินงานเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในครั้งนี้ จะทำให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีขึ้น เป็นไปตามค่านิยมที่สังคม ชุมชนพึงพอใจ
2. ความมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน จะทำให้นักเรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
3. ผลการพัฒนาจะทำให้โรงเรียนน่าอยู่ น่าดู น่าเรียน ครูมีความขยันหมั่นเพียร ทำการสอน โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY